

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 15/2023
04.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Дубравке Дамјановић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Бате Цветковића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Зорана Радовановића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца (сада Врховног јавног тужилаштва) Ктз бр.324/22 од 08.05.2023. године, поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1 По1 бр.19/22 од 04.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 04. октобра 2023. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз бр.324/22 од 08.05.2023. године и утврђује да је у правноснажној пресуди Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1 По1 бр.19/22 од 04.11.2022. године погрешно примењена одредба члана 453. Законика о кривичном поступку.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду - Посебно одељење за организовани криминал КПо1 бр.83/2020 од 20.04.2022. године, исправљена решењем истог суда КПо1 83/20 од 14.07.2022. године окривљени Зоран Радовановић, оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. Кривичног законика, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од 13 година. У ову казну, окривљеном је на основу члана 63. КЗ урачунато време проведено у притвору од 15.03.2019. године до 23.08.2019. године.

Истом пресудом, на основу члана 87. КЗ, од окривљеног су одузети предмети употребљени за извршење кривичног дела, ближе наведени у изреци првостепене пресуде.

На основу члана 262, 264. и 261. ЗКП, окривљени је обавезан да на име паушала плати суду износ од 50.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, као и трошкове кривичног посутпка, о чијој ће висини суд одлучити накнадно, посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1 По1 бр.19/22 од 04.11.2022. године, поводом жалбе браниоца окривљеног Зорана Радовановића – адвоката Велибора Ерора, а по службеној дужности, пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал КПо1 бр.83/2020 од 20.04.2022. године, исправљена решењем истог суда КПо1 бр.83/20 од 14.07.2022. године, преиначена је само у погледу одлуке о кривичној санкцији, тако што је окривљени Зоран Радовановић због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. Кривичног законика, због ког је првостепеном пресудом оглашен кривим, осуђен на казну затвора у трајању од 8 година, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 15.03.2019. године до 23.08.2019. године, док је жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Ктз бр.324/22 од 08.05.2023. године само против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1 По1 бр.19/22 од 04.11.2022. године, због повреде закона из члана 453. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и утврди да је побијаном пресудом учињена повреда закона у корист окривљеног Зорана Радовановића.

Врховни суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости браниоцима окривљеног Зорана Радовановића – адвокату Велибору Ерору и адвокату Николи Јоловићу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, и у седници већа коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажне пресуде против које је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

По оцени Врховног суда, основано се у поднетом захтеву указује да је доношењем побијане правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1 По1 бр.19/22 од 04.11.2022. године, погрешно примењена одредба члана 453. ЗКП, код одлучивања о кривичној санкцији и тако посредно учињена повреда закона у корист окривљеног.

Према стању у списима, Тужилац за организовани криминал и окривљени Зоран Радовановић закључили су споразум о признању кривичног дела Ск бр.72/19 од 09.07.2019. године, у односу на кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. Кривичног законика, и споразумели се да окривљени за ово кривично дело буде осуђен на казну затвора у трајању од осам година, у коју казну ће му се урачунати време проведено у притвору.

Након тога, Виши суду у Београду - Посебно одељење за организовани криминал, донео је пресуду СпК По1 бр.69/19 од 24.07.2019. године, којом је прихваћен предметни споразум о признању кривичног дела, и окривљени Зоран Радовановић оглашен је кривим због извршења кривичног дела из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од осам година.

Против ове пресуде, бранилац окривљеног Зорана Радовановића – адвокат Велибор Ерор изјавио је жалбу због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, те је Апелациони суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал, поступајући као другостепени, решењем Кж1 По1 Спк бр.3/19 од 27.09.2019. године, усвојио жалбу браниоца окривљеног и укинуо пресуду првостепеног суда, а предмет вратио на поновно суђење.

У поступку поновног одлучивања о поднетом споразуму о признању кривичног дела, Виши суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал донео је решење СПК По1 бр.81/19 од 21.01.2020. године, којим је одбацио споразум о признању кривичног дела закључен између Тужиоца за организовани криминал и окривљеног Зорана Радовановића Ск бр.72/19 од 09.07.2019. године, уз образложење да Тужилац за организовани криминал, и поред тога што му је наложено да у року од 8 дана уреди споразум у смислу члана 314. став 2. тачка 3) ЗКП, није доставио уређен споразум о признању кривичног дела.

У даљем току кривичног поступка, поступајући по оптужници Тужилаштва за организовани криминал Кто бр.59/19 од 29.05.2020. године, Виши суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал, пресудом КПо1 бр.83/2020 од 20.04.2022. године, која је исправљена решењем истог суда К По1 бр.83/2020 од 14.07.2022. године, окривљеног Зорана Радовановића огласио је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. Кривичног законика, за које дело га је осудио на казну затвора у трајању од 13 година, у коју казну му је урачунао време проведено у притвору. Одлучујући о жалби браниоца окривљеног – адвоката Велибора Ерора, Апелациони суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал, је пресудом Кж1 По1 бр.19/22 од 04.11.2022. године, поводом жалбе браниоца, а по службеној дужности, преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о кривичној санкцији, тако што је окривљеног Зорана Радовановића због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. Кривичног законика, осудио на казну затвора у трајању од осам година, уз урачунавање времена проведеног у притвору.

У образложењу своје пресуде, Апелациони суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал, је побијаном пресудом Кж1 По1 бр.19/22 од 04.11.2022. године навео је да је приликом доношења одлуке о кривичној санкцији, имао у виду да је окривљени пресудом Вишег суда у Београду, Посебног одељења за организовани криминал, Спк По1 бр.69/19 од 24.07.2019. године, којом је прихваћен споразум о признању кривичног дела Спк број 72/19 од 09.07.2019. године, осуђен на казну затвора у трајању од осам година, те да је против ове пресуде изјављена само жалба у корист окривљеног, налазећи да првостепену пресуду ваља преиначити због повреде члана 453. ЗКП.

Поступајући на овај начин, Апелациони суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал, је побијаном пресудом Кж1 По1 бр.19/22 од 04.11.2022. године учинио повреду закона тачније у погледу примене члана 453. ЗКП.

Одредбом члана 453. ЗКП прописано је да, ако је изјављена жалба само у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

По налажењу овога суда, првостепени суд супротно ставу израженом у побијаној пресуди Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1 По1 бр.19/22 од 04.11.2022. године, није повредио забрану преиначења на штету окривљеног (*reformatio in reus*) тиме што је окривљеног осудио на казну затвора у трајању од 13 година, обзиром да је ова казна окривљеном изречена у кривичном поступку који се водио по оптужници Тужиоца за организовани криминал, и који је стога потпуно засебан и одвојен у односу на поступак у коме се одлучивало о споразуму о признању кривичног дела.

Наиме, доношењем решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Спк По1 бр.81/19 од 21.01.2020. године, којим је одбачен споразум о признању кривичног дела, између Тужиоца за организовани криминал и окривљеног, пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Спк По1 бр.69/19 од 24.07.2019. године, која је донета у поступку одлучивања о споразуму о признању кривичног дела и којом је окривљеном изречена казна затвора у трајању од осам година, престала је да егзистира у правном саобраћају, сходно одредби члана 318. став 2. ЗКП, с обзиром на то да је поступак враћен у фазу која је претходила закључењу споразума.

Када кривични поступак након закључења споразума о признању кривичног дела између јавног тужиоца и окривљеног, није окончан осуђујућом пресудом, већ је спроведен редован кривични поступак по оптужном акту, тада нема процесних услова за примену члана 453. ЗКП, односно забране преиначења на горе, јер у два различита и одвојена поступка не постоји процесни континуитет примене одговарајућих одредби ЗКП те тако ни правила из члана 453. ЗКП. Наиме, смисао процесне одредбе члана 318. став 2. ЗКП јесте потпуно „брисање“ ове етапе поступка из правног поретка и свих њених резултата међу којима су најважније свакако првостепена и другостепена пресуда и сви правни лекови. Суд је тако заштићен од утицаја „срачунатог“ признања окривљеног и других информација из те етапе поступка, па се пред судом у другом саставу спроводи кривични поступак као да споразума није било.

Следствено наведеном, другостепени суд је преиначењем пресуде Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 бр.83/20 од 20.04.2022. године, у погледу одлуке о кривичној санкцији, те осуђујући окривљеног Зорана Радовановића на казну затвора у трајању од осам година, погрешно применио закон тачније одредбу члана 453. ЗКП, на шта се основано указује захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, те у конкретном случају посредно учинио повреду закона у корист окривљеног.

Из наведених разлога, Врховни суд је усвојио предметни захтев, и на основу члана 492. став 1. тачка 3) у вези члана 493. ЗКП, утврдио да је пресудом Апелациног суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1 По1 бр.19/22 од 04.11.2022. године погрешно примењена одредба закона из члана 453. ЗКП, не дирајући при томе у правноснажност наведене пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Дубравка Дамјановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић